

Lekcja

Temat: Przeciwno Świętemu Przymierzu.

1. **Przyczyny niezadowolenia wśród społeczeństw europejskich z postanowień kongresu wiedeńskiego:**
 - a) Zatrzymanie przemian społecznych zapoczątkowanych przez rewolucję francuską;
 - b) Dążenia niepodległościowe narodów europejskich nieposiadających własnego państwa;
 - c) Dążenie społeczeństw europejskich do reform zgodnych z duchem oświecenia.
2. **Powstanie dekabrystów w Rosji (grudzień 1825)**
 - a) Cel:
 - Obalenie monarchii w Rosji i wprowadzenie republiki
 - b) Skutek klęski dekabrystów:
 - Wzmocnienie aparatu bezpieczeństwa państwa (m.in. tajna policja)
3. **Revolucja lipcowa we Francji (lipiec 1830)**
 - a) Przyczyny:
 - Dążenie Karola X Burbona do wzmocnienia pozycji monarchy przez ograniczenie praw wyborczych, wzmocnienie cenzury i ograniczenie władzy parlamentu.
 - b) Przebieg:
 - 27 VII 1830 – wybuch rewolucji w Paryżu z Marie Joseph La Fayette na czele i opanowanie stolicy Francji przez mieszczan (tzw. „trzy dni chwały”)
 - c) Skutki:
 - Abdykacja Karola X i przejście władzy przez Ludwika Filipa;
 - Poszerzenie praw wyborczych, wzmocnienie pozycji parlamentu, powołanie Gwardii Narodowej;
 - Gwarancja wolności prasy;
 - Wzmocnienie pozycji społecznej bogatego mieszczaństwa – burżuazji.
4. **Powstanie w Belgii (1830).**
 - a) Przyczyny:
 - Dążenie Belgów do oderwania się od Holandii (Królestwo Niderlandów) i stworzenia niepodległego państwa.
 - b) Przebieg:
 - Brak interwencji zbrojnej Świętego Przymierza;
 - Szybkie zwycięstwo Belgów.
 - c) Skutki:
 - Powstanie niepodległej Belgii (1831)
5. **Wiosna Ludów w Europie - przyczyny**
 - a) Przyczyny pośrednie:
 - Niezadowolenie wśród chłopów (pańszczyzna) i robotników (złe warunki pracy);
 - Domaganie się praw wyborczych i innych wolności obywatelskich przez społeczeństwa państw europejskich;

- Dążenia zjednoczeniowe Włochów i Niemców oraz niepodległościowe Węgrów i Polaków.

b) Przyczyny bezpośrednie:

- Klęska nieurodzaju, głodu i epidemie z lat 1845 -1847;

6. Rewolucja lutowa we Francji (1848).

a) Przyczyny:

- Trudne warunki życia najuboższych warstw społecznych (robotnicy, ubodzy mieszczaństwo);
- Korupcja i rozrzutność rządu.

b) Przebieg:

- 22 lutego – wybuch rewolucji;
- Abdykacja i ucieczka króla Ludwika Filipa

c) Skutki:

- Ogłoszenie przez Rząd Tymczasowy republiki we Francji;
- Prawo wyborcze dla wszystkich mężczyzn;
- Wolność prasy i zgromadzeń;
- Próba likwidacji bezrobocia (roboty publiczne) zakończona niepowodzeniem – wystąpienia robotnicze w czerwcu 1848 r.
- Jednoizbowego parlamentu jako władza prawodawczej i prezydent jako władza wykonawcza (oba organy władzy wyłaniane na drodze wyborów);
- Ludwik Napoleon Bonaparte – pierwszy prezydent republiki francuskiej (grudzień 1848)

7. Rewolucja w Prusach (marzec 1848)

a) Cel:

- Zwołanie parlamentu, zniesienie cenzury, nadanie konstytucji, uwolnienie więźniów politycznych;

b) Skutki (częściowa realizacja żądań)

- Zagwarantowanie wolności słowa, stowarzyszeń i religijnej, równości wobec prawa (konstytucja);
- Zachowanie przez króla Fryderyka Wilhelma IV silnej władzy centralnej i niezależności od poddanych.

8. Wystąpienia robotników i studentów w Austrii (marzec 1848).

a) Cel:

- Reformy społeczne;
- Odsunięcie od władzy Klemensa von Metternicha.

b) Skutki:

- Nadanie konstytucji i wprowadzenie trójpodziału władzy;
- Uwłaszczenie chłopów;
- Odsunięcie Metternicha;
- Ostatecznie jednak nowy władca Franciszek Józef I zmienił konstytucję i przywrócił decydującą rolę monarchii w państwie.

9. Powstanie węgierskie

- a) Przyczyny:
- Dążenie Węgrów do uniezależnienia się od Austrii
- b) Przebieg i skutki
- Lajos Kossuth – przywódca powstania;
 - Powołanie przez Węgrów własnego rządu i parlamentu, ale w ramach państwa austriackiego;
 - Interwencja zbrojna wojsk austriackich i próba całkowitego oderwania Węgier od Austrii
 - W wyniku wojskowej pomocy rosyjskiej powstanie węgierskie ostatecznie upadło.

10. Wiosna Ludów we Włoszech:

- a) Nieudana próba oderwania północnych Włoch od Austrii (król Sardynii Karol Albert);
- b) Nieudana próba przekształcenia Państwa Kościelnego w Republikę Rzymską.

11. Wojna krymska między Rosją, a Turcją (1853 – 1856)

- a) Przyczyny:
- Dążenie Rosji do opanowania cieśnin czarnomorskich (Bosfor i Dardanele)
- b) Przebieg:
- Wsparcie Turcji przez Wielką Brytanię, Francję i Królestwo Sardynii;
 - Porażka Rosji.
- c) Skutki:
- Morze Czarne jako obszar neutralny;
 - Powiększenie autonomii Mołdawii, Wołoszczyzny oraz Serbii w ramach państwa tureckiego;
 - Spadek znaczenia politycznego Rosji w rejonie Bałkanów.